Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 182 (7072). ● 23 сентябрь, 1979 йил ◇ ЯКШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПЛАН 5 ОКТЯБРГАЧА

Бўка районидаги «Ленинобод» колхозининг Тилла Боятов бошлиқ бригада коллективи 60 гектар ерда пахта етиштирмоқда. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашиб, планни 5 октябргача бажаришмоқчи. Аҳдига вафодор пахтакорлар шу кунларда йиллик планнинг 4,5 процентн миқдорида пахта териб топширмоқдалар. Улар бригадалар ўртасидаги ўзаро мусобақада пешқадамлик қилишмоқда.

ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

Бўка районидаги Ҳамза номли колхозда яшовчи кўп болали она Воҳида Мирсалова ватанпарварлик ташаббуси билан чиқди. У фарзандларини тарбиялаш билан бирга ҳар куни далага чиқиб, юксак унум билан меҳнат қиляпти. Куни кеча унинг хирмонга тўккан пахтаси 172 килограмм тош босди. Мавсум бошидан бери ўртоқ Мирсалова 1270 килограмм пахта териб берди. Теримчининг бу йилги аҳди 8 тонна.

ПАХТАЗОР — МАРДЛАР МАЙДОНИ

50 ЦЕНТНЕРНИ КЎЗЛАБ

Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхозининг Тўхли Иброҳимов бошлиқ бригада аъзолари 62 гектар майдонда пахта етиштирдилар. Улар пландаги 35 центнер ўрнига гектар бошига 50 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Ҳозир бригадада қўл терими қизғин давом этмоқда. Теримда Шафоат Сангирова, Шоира Назирова кабилар пешқадамлик қилишмоқда. Бу илғор теримчиларнинг ҳар бири кунига хирмонга 170—200 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқда.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ДНЕПРОПЕТРОВСКДА БЎЛИШИ

21 сентябрда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Днепропетровскка келди. Аэропортда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Днепропетровск область партия комитетининг биринчи секретари Е. В. Качаловский, шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. П. Ошко, область партия комитети бюросининг аъзолари, меҳнаткашларнинг намояндалари кутиб олдилар.

Л. И. Брежнев В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйди ва шаҳар бўйлаб сафар қилди. У бир қанча саноат объектлари билан танишди, янги уй-жой районларини, тарих музейини бориб кўрди, музейдаги «Днепр учун жанг» диограмасини кўздан кечирди. Днепропетровск аҳолиси уни астойдил ва самимий табриклаб кутиб олди.

Шу куни ўртоқ Л. И. Брежнев область ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг аъзолари билан, партия ва совет активларининг вакиллари билан учрашди. Учрашувда ўртоқ В. В. Шчербицкий, Запорожье область партия комитетининг биринчи секретари М. Н. Всеволожский қатнашдилар.

Учрашувда ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ҳурматли ўртоқлар ва дўстлар, менинг қандай туйғулар билан яшаётганим сизларга тушунарли бўлса керак, деб ўйлайман, деди у. Мен қадрдон жойларда бўлиш, танийдиган, ёшликда бирга меҳнат қилган кишиларни кўриш менга ҳузур ва қувонч бахш этмоқда. Мени Днепропетровск диёри билан боғлайдиган нарсалар кўп. Ҳатто урушнинг энг қийин ойларидаги фронт йўллари ҳам мен учун Днепропетровск орқали ўтган эди. Урушдан кейинги дастлабки йилларда эса бу ердаги жўшқинлиги жиҳатидан мислсиз бўлган тикланиш ишига бутун вужуд билан киришишга тўғри келган эди. Бундай воқеалар эсдан чиқмайди.

Эҳтимол, сизлар менинг шаҳар тўғрисидаги таассуротимга қизиқарсизлар. Ҳамма нарса танишдек туюлади, шу билан бирга кўпгина яхши ўзгаришларни кўриш мумкин. Муҳташам вокзал олди майдони ҳам, опера театрининг кўркам биноси ҳам, янги-янги кенг уй-жой майдонлари ҳам шулар жумласига киради. Шаҳар ва областнинг бусиз ҳам қудратли индустрияси янги куч-қувват касб этибди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев область партия ташкилоти фаолиятининг баъзи бир жиҳатларига тўхталиб, область партиянинг саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги программасини амалга оширишга катта ҳисса қўшганини таъкидлади. Бу ерда ҳар йили сал кам 2 миллиард сўм капитал маблағ ўзлаштирилмоқда. Шундай бўлса ҳам капитал маблағни ўзлаштириш йил сайин планда белгиланган режадан камроқ бўлмоқда. Корхоналарни ишга тушириш муддатларига риоя қилинмаяпти.

Ўртоқ Л. И. Брежнев яна бундай деб таъкидлади: умуман капитал қурилиш проблемаларига чуқурроқ назар билан қараш, танг жойлар деб аталган камчиликларни аниқлаш ва аҳволни қадамбақадам яхшилаб олиш зарур. Ўз-ўзидан равшанки, бу гап днепропетровскликларгагина тааллуқли эмас. Бутун мамлакатнинг хўжалик ходимлари диққат-эътиборни шу ишга қаратишлари лозим.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Днепропетровск мисолида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш тўғрисида бир қанча мулоҳазаларни айтди. Ер, ҳаво ва сувни мусаффо сақлаш — умумдавлат вазифасидир, деди у. Заводни тезроқ ишга тушириш, қандай қилиб бўлмасин, маҳсулот беришга интилган замонларимиз бўлган. Ҳозир эса қурилиш ишларини табиатга шафқат билан олиб боришимиз керак. Эски корхоналар ҳам атроф-муҳитга зарар етказмаслиги учун уларни ҳам янгилаш лозим. Ўртоқ Л. И. Брежнев днепропетровскликларга мана шу вазифаларни ҳал этишда янада кўпроқ қатъият, жанговарлик ва изчиллик кўрсатишни тилади.

Суҳбат давомида ўртоқ Л. И. Брежнев Днепропетровск область партия комитетининг об-ҳаво шароитлари сабабли қишлоқда рўй берган қийинчиликларга қарамай чорва туёғини сақлаб қолиш билангина кифояланмасдан, унинг маҳсулдорлиги камайишига ҳам йўл қўймаслик тўғрисидаги ташаббусни қўллаб-қувватлади. Қишлоқ хўжалик йилининг охиридан ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун имкони борича кўпроқ фойдаланиш керак.

Учрашув пировардида ўртоқ Л. И. Брежнев дунёдаги ҳозирги аҳволга тўхталиб ўтди, совет ташқи сиёсатининг туб йўналишлари тўғрисида гапирди.

Украина Компартияси Днепропетровск область комитетининг биринчи секретари Е. В. Качаловский Днепропетровск областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари партия томонидан совет халқи олдига қўйилаётган вазифаларни ҳал этиш учун куч ва ғайратларини аямайдилар, деб КПСС Марказий Комитетига ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга ваъда берди.

Шаҳар совети ижроия комитетининг раиси И. А. Лях Леонид Ильич Брежневга Днепропетровскнинг фахрий граждани гувоҳномасини топширди. Шаҳарнинг иқтисодий, социал ва маданий ривожига ўртоқ Л. И. Брежнев жуда катта ҳисса қўшганлиги учун шаҳар аҳолисининг зўр миннатдорчилиги белгиси сифатида у мана шу унвонга сазовор бўлди.

Учрашув қатнашчилари шаҳар ва областнинг урушдан кейинги тикланиш даврини тасвирловчи кинокадрлар билан мароқланиб танишдилар.

(ТАСС).

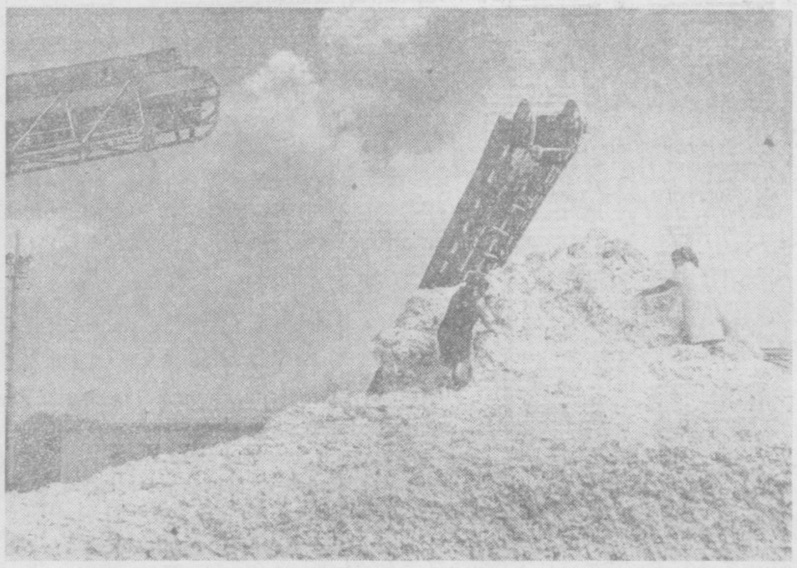

ПАХТА ПУНКТЛАРИДА

Ўрта Чирчиқ районидаги Қорасув пахта тайёрлаш пункти янги ҳосилни қабул қилишга киришди. Район пахтакорлари бу йил зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб пахта пунктларига 50 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилганлар.

Г. Пун фотоси.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 22 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	0,65	3,57
Чиноз	0,55	3,11
Бўка	0,54	2,98
Бекобод	0,55	2,69
Пискент	0,56	2,65
Оққўрғон	0,48	2,56
Ўрта Чирчиқ	0,29	1,15
Коммунистик	0,18	0,76
Ғалаба	0,13	0,56
Область бўйича:	0,43	2,22

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШ ЮЗАСИДАН 22 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда; учинчи устун — жами (планга нисбатан процент ҳисобида).

Оққўрғон	8,9	126,6
Бекобод	12,9	124,2
Ғалаба	12,4	122,3
Пискент	13,1	120,9
Бўка	5,5	114,4
Чиноз	10,5	111,7
Янгийўл	5,0	108,1
Коммунистик	15,8	85,7
Ўрта Чирчиқ	2,8	78,5
Область бўйича:	9,4	113,8

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ДНЕПРОДЗЕРЖИНСККА БОРДИ

ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК. Л. И. Брежневнинг ҳамшаҳарлари билан учрашуви. **В. Мусаэльян** ва **В. Кузьмин** телефотоси. (ТАСС—ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 22 сентябрь куни Днепродзержинскка борди. Шаҳарнинг минг-минглаб аҳолиси кўчалар ва майдонларда азиз меҳмонни шодиёна табриклаб турди.

Л. И. Брежнев шаҳарнинг ёдгорлик жойларини, кейинги йилларда барпо этилган муҳташам иншоотларини кўздан кечирди, индустриал институтда бўлди.

Л. И. Брежнев Октябрь майдонида ўзи шарафига барпо этилган бронза бюст олдида тўхтаб, бундай деди: «Гарчи мамлакатимизда юксак қаҳрамонлик унвони бир мартадан ортиқ берилган кишиларга бюст ўрнатиш қонунда кўзда тутилган бўлсада, ўзингнинг бронзада тасвирланган қиёфангни кўриш ғалати туюлар экан. Лекин, иккинчи томондан, рўй-рост айтаманки, мен шу ерда, ўзимнинг қадрдон ҳамюртларим орасида, болалигим ва ёшлигим ўтган, меҳнат ҳаётим бошланган шаҳарда доимо тургандек ҳис этишим ёқимлидир».

Пионерлар Леонид Ильичга гулдасталар тақдим қилишди.

Л. И. Брежнев ўзи бир неча йил ишлаган Дзержинский номли Днепр металлургия заводини бориб кўрди. У ўқ-прокат цехида бўлиб, металлургларнинг яхши ташкилотчилик ишларини ва конструкторлар эришган катта ютуқларни қайд этди. Ана шундай яхши ишлар ва катта ютуқлар станнинг юксак унумдорлигига ва маҳсулотнинг аъло сифатли бўлишига эришиш имконини берди. Л. И. Брежнев кислород-конвертор цехи қурилишини кўздан кечирди. Бу цехнинг технологияси ва қуввати фан ва техниканинг энг янги ютуқларига мос келади.

Леонид Ильич завод ишчилари, мастерлари, инженерлари, ўттизинчи йилларда шу ерда бирга ишлаган ветеранлар билан, корхона раҳбарлари билан суҳбатлашди, ишлаб чиқариш планлари қандай бажарилаётганлиги, техника билан таъминлаш такомиллаштирилаётганлиги, коллективнинг меҳнат ва турмуш шароитларидаги ўзгаришлар тўғрисида суриштириб билди. Л. И. Брежнев дзержинка коллективи урушдан олдинги йилларда нақадар завқ-шавқ билан меҳнат қилганлигини, завод ва шаҳар урушдан кейин зўр ғайрат ва фидокорлик билан қайта тикланганлигини самимий эсга олди. У меҳнат ветеранлари тўғрисида қандай ғамхўрлик қилинаётганлиги билан қизиқди

Л. И. Брежнев металлургларнинг ҳамма ишларида уларга чин қалбдан катта муваффақиятлар тилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Днепропетровск область партия комитетининг биринчи секретари Е. В. Качаловский ва Запорожье область партия комитетининг биринчи секретари М. Н. Всеволожский, Днепродзержинск шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Ф. Гордиенко Л. И. Брежнев билан бирга Днепродзержинскда бўлдилар.

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежнев 22 сентябрь куни Днепропетровскдан Москвага жўнаб кетди. Аэропортда уни В. В. Шчербицкий, Е. В. Качаловский, М. Н. Всеволожский, область партия комитети бюросининг аъзолари, уруш ва меҳнат ветеранлари, шаҳар меҳнат коллективларининг вакиллари кузатиб қолдилар. (ТАСС).

ПАРТИЯНИНГ РЕЖАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАЙЛИК!

ҚАРШИ, 22 сентябрь. (ЎзТАГ). Қашқадарёнинг ҳар бир райони, колхози ва совхозида шундай резервлар борки, уларни ишга тушириш чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга имкон беради. Партия ташкилотлари, барча коммунистларнинг вазифаси — меҳнат коллективларининг ана шу ҳамма имкониятлардан тезроқ фойдаланиш учун олиб бораётган курашига бошчилик қилишдан иборат. Қашқадарё область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари ана шундай якдил фикрни билдирдилар. Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумининг якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни жадал ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов доклад қилди.

Докладда ва Қарши район партия комитетининг биринчи секретари И. Очилов, Қамаши район партия комитетининг биринчи секретари М. Оллоёров, Чироқчи район партия комитетининг биринчи секретари Т. Тиллаев, Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоз сут соғувчиси О. Гелдиева, Усмон Юсупов район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Маҳмудов, Шаҳрисабз районидаги «Правда» колхозининг раиси У. Қурбонов, Деҳқонобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Эшбоев, Баҳористон район ижроия комитетининг раиси А. Арзиқулов, қоракўлчилик совхозлари трести директори Р. Муҳаммадиевнинг нутқларида таъкидландики, партия Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорлари шаҳар ва қишлоқ коммунистлари, барча меҳнаткашларининг область қишлоқ хўжалигини, шу жумладан чорвачилигини янада юксалтириш борасидаги конкрет жанговар иш программаси бўлиб қолди. Чорвачилик ишлаб чиқаришини индустриялаштиришга, бутун иш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун курашни кучайтиришга асосий эътибор берилди.

Ҳозир областда 17 та сутчилик комплекси, бузоқ боқиладиган учта комплекс, 7 та бўрдоқичилик пункти ишлаб турибди. Гўштга топшириладиган қорамол вазни 400 килограммгача етказилди, қўйчилик янада ривожланмоқда. Кўпгина қўйчилар Деҳқонобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Амирали Эшбоевдан ўрнак олиб ишламоқдалар. А. Эшбоев қоракўл қўйлар отарини икки барабар кўпайтирган. Бунинг натижасида у ўнинчи беш йилликда зиммасига олган социалистик мажбуриятларини барча кўрсаткичлар юзасидан барвақт бажара олди. Ҳозирги вақтда Қашқадарёда ҳар юз бош совлиқдан 146 тадан қўзи олинди, 322 минг бош қўзи боқиш учун қолдирилди. Қосон районидаги Ульянов номли колхоз қимматли ташаббус кўрсатди. Бу ерда 8 минг бошга мўлжалланган катта қўйчилик комплекси қурилди. Комплексда биринчи арзон маҳсулот олина бошлади. Ғузор районидаги Куйбишев номли совхозда ва Китоб районидаги Улуғбек номли колхозда худди шундай комплекслар қурилмоқда. Областда 420 минг паррандага мўлжалланган енгил конструкциядаги паррандахоналар ишга туширилди.

Ана шу ишлар туфайли бу йил областда гўшт етиштириш 17 процент кўпайди. Шаҳрисабз, Муборак, Қарши, Ульянов, Нишон ва Усмон Юсупов районлари гўшт етиштириш юзасидан беш йилликнинг тўртинчи йили планини ҳозирдаёқ бажариб қўйдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни жадал ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев таклифига биноан қабул қилган қарори республиканинг барча меҳнаткашлари сингари қашқадарёликлар учун ҳам янги, янада кенг истиқболлар очиб бериши пленумда айтиб ўтилди. Сўзга чиққан нотиқлар таъкидладиларки, бу ҳужжат партия ва ҳукуматнинг совет халқи фаровонлиги тўғрисида, республикани янада равнақ топтириш ҳақида оталарча ғамхўрлигининг янги ёрқин ифодасидир.

Партия ташкилотлари, барча коммунистларнинг диққат — эътибори қишлоқдаги ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишларни яхшилашга, бу ҳужжатнинг жуда катта аҳамиятини ҳамда унинг сўзсиз бажарилиши муҳимлигини тушунтириб беришга қаратилмоғи лозим.

Пленум қатнашчилари область чорвачилигини янада юксалтириш резервлари тўғрисида гапириб, ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва концентрациялаш ишларини такомиллаштириш зарурлигини таъкидладилар. Янги — катта-катта сут-товар комплекслари ва бўрдоқичилик комплексларини барпо этиш, мавжуд комплексларнинг самараси мумкин қадар кўп бўлишини таъминлаш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Чўчқачилик, йилқичилик, туячилик, балиқчиликни кенгроқ ривожлантириш керак. Асоссиз равишда тугатиб юборилган жойлардаги фермалар яқин фурсатда тикланмоғи лозим. Пленумда ем-хашак етиштиришни ривожлантириш тўғрисида муфассал гапириб ўтилди.

Пленумда саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликларида, матлубот кооперацияси системаси ва шахсий хўжаликларда чорва ва парранда боқишни кенгайтириш, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим манбаи эканлиги айтилди. Муборак газни қайта ишлаш заводи меҳнаткашларининг фаолияти ўрнак қилиб кўрсатилди. Улар қўшни чорвачилик совхозларининг ёрдами билан қўйчилик фермасини барпо этганлар. Бу ферма завод ошхонасининг гўштга бўлган эҳтиёжларини таъминлабгина қолмай, маҳсулотнинг бир қисмини корхона ишчилари ва хизматчиларининг оилаларига ҳам сотмоқда.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тасдиқланди: 1985 йилга бориб областда гўшт етиштириш 1,5 баравар кўпаяди ва йилига 76 минг тоннага етади, сут етиштириш 45 процент, тухум етиштириш икки баравар кўпаяди. Йилига 6 миллион бройлер етиштирувчи фабрика, бир қанча катта-катта чорвачилик комплекслари ва омихта ем тайёрловчи корхоналар қуриш мўлжалланади, областда ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб жўхоризор ва бедазорлар қарийб икки баравар кўпаяди.

Пленум давлатга пахта топшириш юзасидан социалистик мажбуриятларни муддатдан илгари бажариш тадбирлари тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқди.

Пленум область партия комитетининг 1979 йилда давлатга 600 минг тонна пахта сотиш борасидаги тадбирларини маъқуллади. Бу — пландагидан юз минг тонна кўпдир.

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқларини Қашқадарё областига Ғузор ва Баҳористон районларига, Ғузор районидаги Киров номли, Нишон районидаги «ВЛКСМ XVIII съезди», Муборак районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозларига, Ғузор районидаги Гагарин номли колхозга топширди. Булар 1979 йил мавсуми бошланғанидан бери пахта териш ва сотиш юзасидан республика социалистик мусобақасининг якунларига кўра шу мукофотларга сазовор бўлган эдилар.

Мусобақа ғолиблари мукофотларни қабул қилаётиб, ваъда бердиларки, область далаларининг меҳнаткашлари техникадан фойдаланишни ташкил этиш формаларини такомиллаштира бориб, яқин фурсатда пахта теришни жуда кўпайтириб юборадилар, давлатга ҳар куни топшириладиган пахтани йиллик планга нисбатан 4—5 процентга қадар етказадилар ва Ватанга камида 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб берадилар.

ҲАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча Халқ депутатлари XVI чақириқ Тошкент область Советининг X сессияси бўлиб ўтди. Сессияда область ижроия комитетининг раиси **Т. А. Алимов** «КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми талаблари асосида халқ депутатлари маҳаллий Советлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик органлари область колхозлари ва совхозларининг ер-сув ресурсларидан унумли фойдаланишлари бўйича вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Депутатлар сессияда область прокурори **В. Я. Егоровнинг** «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида ҳуқуқни бузишларга қарши ва ҳуқуқ тартиботни мустаҳкамлаш учун кураш самарадорлигини янада ошириш тадбирлар тўғрисида»ги докладини, шунингдек, область советининг социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини муҳофаза қилиш доимий комиссиясининг раиси, область партия комитетининг бўлим мудири **К. С. Галашко**нинг қўшимча докладини тингладилар.

Сессияда халқ депутатлари область Советининг савдо ва умумий овқатланиш бўйича доимий комиссиясининг ҳисоботи шунингдек, халқ депутатлари XVI чақириқ Тошкент область Советининг IX сессиясидаги докладлар ва депутатларнинг нутқларида билдирилган танқидий мулоҳазалар ҳамда таклифларнинг бажарилиши ҳақидаги ахбороти ҳам муҳокама қилинди.

Сессия кўрилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилди.

(Сессия тўғрисидаги ҳисоботни газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида ўқийсиз).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Малайзия Бош министри Датук Хуссейн Онн 22 сентябрь куни Москвадан Тошкентга келди. СССР Министрлар Советы раисининг ўринбосари Т. Я. Киселев, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Н. М. Ежов, СССРнинг Малайзиядаги элчиси Б. Т. Кулик, шунингдек Малайзиянинг СССРдаги элчиси Зайнал Обидин Бин Сулонг Датук Хуссейн Онн билан бирга келишди.

Малайзия, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган аэропортда Малайзиядан келган меҳмонни ва унинг ҳамроҳларини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев, Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

Қалб сўзлари

Димитровчи коммунистик ёшлар союзи Хасково округ комитетининг секретари Николай Филиппов бошчилигидаги Болгария делегациясининг аъзолари олти кун давомида Тошкент область комсомол ташкилотининг иш тажрибаси билан танишдилар.

— Биз кўпгина таассуротлар билан жўнаб кетаяпмиз, — деди жўнаб кетиш куни делегация бошлиғи. Лекин пойтахт области йигит ва қизлари ишининг улканлиги ва кўламини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Йигит ва қизлар пахта, маккажўхори етиштирмоқдалар, саноат корхоналарини барпо этмоқдалар ва пўлат эритмоқдалар. Биз турли районлар — Оққўрғон, Бўстонлиқ, Оржоникидзе районларида бўлдик. Биз ҳамма жойда серғайрат, хушчақчақ, собитқадам ёшларни кўрдик. Улар ҳар қандай вазифаларни адо этишга қодир.

Делегация аъзолари Чорвоқ сув омборининг ёш бунёдкорлари билан, Чирчиқнинг илғор ишчилари билан учрашдилар, Тошкентдаги Георгий Димитров номидаги 9-мактабда бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ИШЧИНИНГ ТАЖРИБА МАКТАБИ

МАРТЕН цехида Рустем Габойни танимайдиган одам йўқ. Кўп йиллардан бери металлург касбини шарафлаб келаётган бу ишчи зиммасидаги топшириқларни ошириб адо этиш билан бирга фақат аъло сифатли иш бажармоқда. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводида унинг ўзига хос илғор тажриба мактаби вужудга келди.

Р. Габой пўлат эритма йўлини тайёрловчи бўлиб ишлайди. Бу, мартен цехидаги анча мураккаб ва масъулиятли участкалардан бири ҳисобланади. Пўлат эритиш технологияси жараёни печда эритиб тайёрланган эритмани қолипга қуйгунгача босиб ўтадиган йўлни маълум муддатларда тозалаб туришни тақозо қилади. Р. Габой ва унинг бригадаси аъзолари худди мана шу вазифани адо этишади.

Улар моҳир бригадир бошчилигида эритма йўлини қисқа муддатда очиб қайтадан йиғиш, ёпишиб қолган қуймаларни махсус мосламада сиқиб чиқариш ва бошқа қатор операцияларни тез ва соз бажариш усулларини ишлаб чиқаришга жорий этишди. Тажрибакорлар эритма йўлини созлашга 6 ярим соат вақт сарфлашмоқда. Бу нормадагидан анча камдир.

Р. Габойнинг илғор усуллар мактабида ўнлаб ишчилар тажриба ўрганишди ва ўрганишмоқда.

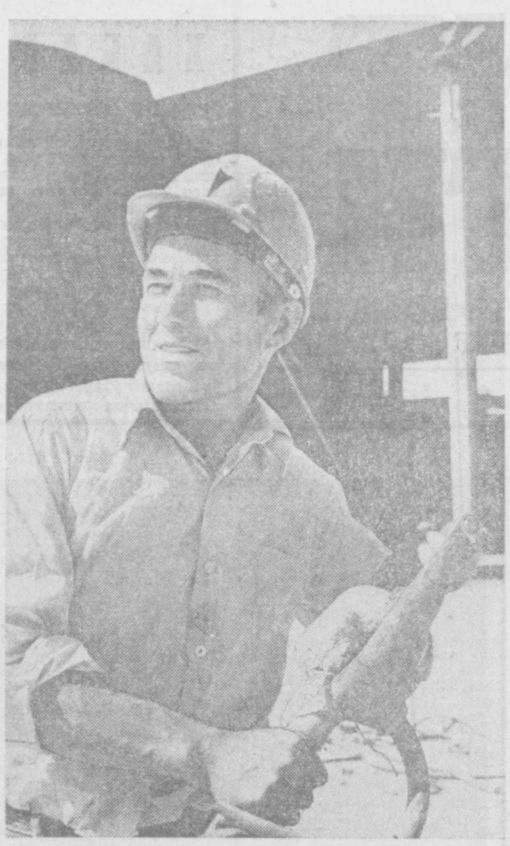

ТЯНЬ-ШАНЬ тоғлари этагида Чирчиқ дарёсида «Ғазалкент» ГЭСи бунёд этиляпти. Суратда: комплекс бригаданинг аъзоси Раҳим Каримов. У смена топшириқларини 1,5—2 бараварга етказиб бажармоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БЕКОБОДНИНГ АЪЛО ПЎЛАТИ

БЕКОБОД гиганти — В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг электр қуввати билан пўлат эритиш комплекси қурилиши давом этмоқда. Бугунга келиб бу улкан қурилишнинг маълум катта бир босқичи якунланди: лойиҳада кўрсатилган мавжуд бешта печнинг учинчиси ҳам фойдаланишга топширилди. Айни кунларда бу учала печь юқори сифатли пўлат ишлаб чиқармоқда.

Электр қуввати билан пўлат эритиш комплекси қурилишида иштирок этган минглаб қурувчилар, монтажчилар ва бошқа турли касб эгалари қисқа муддатда — тўрт йил ичида катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишди. Жами 100 миллион сўмликка яқин капитал маблағ ўзлаштирилди.

Бундан тўрт йил муқаддам, 1975 йил август ойида улкан гигантнинг пойдеворига дастлабки кубометр бетон қуйилган эди. Бу Бекобод яқинидаги кенг сайхонлик—адирда содир бўлди. Мана шу сайҳонликнинг 200 гектари электр қуввати билан пўлат эритиш комплекси территорияси учун ажратилди. Шундай қилиб, бир чеккаси уфққа, бир чеккаси тоғларга туташиб кетган бепоён кенгликда бунёдкорлик ишлари бошланиб кетди. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг турли бўлинмалари ва Бекободдаги «Ўзбекметаллургстрой» трестининг азаматлари жазирама иссиқ ва кучли шамолларга қарамай фидокорона меҳнат қилдилар. Орадан кўп ўтмай асосий корпус қад кўтарди. Кейин юзлаб темир устунлар ва турли ускуналарни монтаж қилиш учун Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг мутахассислари, ишчилари етиб келишди. Бунёдкорлар 2 мингдан ошиб кетди.

1978 йилнинг 17 августида бекободликлар ва комплекс бунёдкорлари ҳаётида унутилмас қувончли воқеа содир бўлди: Давлат комиссияси комплекснинг биринчи навбати — биринчи печини

ЭЛЕКТР ҚУВВАТИ БИЛАН ПЎЛАТ ЭРИТИШ КОМПЛЕКСИДА УЧИНЧИ ПЕЧЬ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ.

фойдаланишга топшириш тўғрисидаги актга имзо чекди. Орадан кўп ўтмай, 19 декабрда иккинчи печда синов пўлати эритилди. Иккала печь аъло сифатли пўлат ишлаб чиқара бошлади ва шу йил 15 сентябргача янги корхонада 120 минг тоннадан ортиқ пўлат эритилди. Ишлаб чиқаришда Мақбулов, Тожибоев ўртоқлар бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадалари намуна кўрсатиб, меҳнат беллашувининг олдинги сафида боришяпти. Улар электр қуввати билан пўлат эритадиган печларнинг юксак самарали ишлаши учун, тезроқ лойиҳадаги қувватга эришиш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солишмоқда.

Дарвоқе, комплекснинг лойиҳадаги қуввати йилига 1 миллион 250 минг тонна юқори сифатли пўлат ишлаб чиқаришдан иборатдир. Бунда ҳар бири 250 минг тонна қувватга эга бўлган 5 та электропечь ишлаб туради. Қолган иккита печни 11 беш йилликда ишга тушириш кўзда тутилган. Ҳозирча эса объектда прокат цехини қуришга тайёргарлик авжида. Прокат цехнинг узунлиги 970 метр, эни 150 метр бўлади. Мана шу рақамларнинг ўзи қурилиш кўламининг қанчалик катталигидан далолат бериб турибди.

Ҳозирча 3 та печь ишлаб турган бош корпус асосан қуриб битказилди. Бу корпуснинг баландлиги 45 метр, бўйи 500, эни эса 400 метр. Унга 18 минг тонна темир конструкциялар монтаж қилинган. Мана шундай қудратли гигантни бунёд этишда республикамизнинг, шунингдек мамлакатимизнинг кўплаб қурувчи ва монтажчи коллективлари иштирок этдилар. Улар орасида социалистик мусобақада кўп марта пешқадамлик қилган «Узэлектромонтаж» трестининг Чирчиқ монтаж бошқармаси, «Узбекметаллургстрой» тресті, 93-махсус трест, шунингдек Олмалиқнинг «Стальмонтаж» тресті, «Востокметаллургстрой» трестининг Магнитогорскдаги «Прокатмонтаж» бошқармаси коллективларининг фидокорона меҳнатини яна бир бор эслатиб ўтиш жоиздир.

Айни кунларда қурилиш объектида иш тўхтагани йўқ. Мингдан ортиқ қурувчи ва монтажчилар прокат цехи қурилишига тайёргарликни давом эттириш билан бирга бош корпусдаги камчиликларни ниҳоясига етказиш устида ишлашмоқда. Ишлаб турган мавжуд 3 та печнинг тезроқ лойиҳадаги қувватга чиқиб олиши уларнинг бундан буёнги тезкорлиги ва омилкорлигига боғлиқдир.

Шундай қилиб, Бекободнинг аъло сифатли пўлати мамлакатимиз халқ хўжалигини янада ривожлантиришга ҳисса қўшмоқда. Мамлакатимиздаги металлургия корхоналари қуриш практикасида биринчи марта Бекободда қўлланилган — юқори кучланишли трансформаторлар билан пўлат эритиш тажрибаси муваффақиятли амалга оширилди. Ҳар бир печда бир сменада 6—7 эритма тайёрланиб, 600—700 тонна пўлат ишлаб чиқарилмоқда. Пўлат қуймалар Уралга ва Сибирга прокат тайёрлаш учун жўнатиляпти. Прокат цехи қуриб битказилгач, пўлат қуймаларга шу ернинг ўзида ишлов берилиб, тайёр прокат зарур машинасозлик корхоналари учун жўнатиладиган бўлади. Қурувчи ва монтажчилар олдида турган навбатдаги катта довон — прокат цехини бунёд этиб, мана шу вазифани шараф билан бажаришдир.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ПАРТИЯ, комсомол, сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида ўқув йилига тайёргарликнинг янги босқичи бошланди.

Шу кунларда область партия комитети Сиёсий маориф уйининг заллари, аудиторияларида пропагандистлар, назарий семинар раҳбарларининг семинарлари, икки ҳафталик курслари ўтказилмоқда.

Марксизм-ленинизм асослари мактабининг марксча-ленинча фалсафа (диалектик материализм) курси пропагандистларининг уч кунлик семинари қизиқарли ўтди. Унда фалсафа фанлари докторлари, профессорлар О. Файзуллаев, Ж. Т. Туленов, В. С. Никитченко, С. Я. Свирский «Ҳозирги замон фан ва техника революцияси, унинг моҳияти, асосий йўналиши ва социал оқибатлари», ««Диалектика — ҳозирги замон илмий билишнинг методи сифатида», «Материалистик диалектика категориялари», «Партия маорифи системасида фалсафани ўқитишда бадиий адабиётдан фойдаланиш» темаларида лекция ўқидилар. Семинар қатнашчилари учун ўқув плани, программаси, машғулотлар давомида техника воситаларидан фойдаланиш ҳамда тингловчилар билан олиб бориладиган амалий топшириқларни ўтказиш методикасига доир тавсиялар ҳам берилди.

Коммунистик меҳнат мактаблари раҳбарлари ва иқтисодий таълим системаси пропагандистларининг «Қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг илғор тажрибаси» курси бўйича уч кунлик семинари Тошкент қишлоқ хўжалиги институти партия комитети билан ҳамкорликда ўтказилди.

Семинар иштирокчилари ривожланган социализм шароитида КПССнинг аграр назарияси ва сиёсати, фан-техника тараққиётини тезлаштириш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаш ва концентрациялаш, социалистик турмуш тарзи ва қишлоқда янги типдаги шахснинг шаклланиши ва бошқа мавзуларга доир лекция ва докладлар тингладилар. Улар Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти «Красний водопад» тажриба базаси хўжалигининг иш тажрибаси билан ҳам танишдилар.

Шу кунларда назарий семинар раҳбарларининг «Ривожланган социализм. Назария ва практика проблемалари» курси бўйича икки ҳафталик ўқуви ўз ишини бошлади.

Курс ишини область партия комитети Сиёсий маориф уйининг мудири З. М. Конопко очди. Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Э. Ш. Шодмонов «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори — совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялашнинг кенг программасидир» деган темада доклад қилди.

Шундан сўнг фалсафа фанлари доктори, профессор В. М. Бикрицкий «Ривожланган социализм шароитида ижтимоий онг ва янги кишининг шаклланиши», иқтисод фанлари доктори, профессор Э. А. Акромов «Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш — партия иқтисодий стратегиясининг асосидир» мавзуларида лекция ўқидилар.

Икки ҳафталик ўқув давомида семинар қатнашчилари марксча-ленинча назария проблемалари, КПСС сиёсати, партия пропагандаси методикаси, ўқитиладиган фаннинг туб масалалари юзасидан лекциялар тинглайдилар, семинар машғулотларида қатнашадилар. Лекция ва докладларни пойтахт олий ўқув юртларининг кўзга кўринган олимлари, тажрибали партия ходимлари ўқийдилар.

Шунингдек, партия комитетлари кутубхона мудирларининг беш кунлик семинари бўлиб ўтди. Унда партия маорифи ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили бошланиши муносабати билан кутубхона хизматини янада яхшилаш масалалари муҳокама қилинди. Семинар «В. И. Ленин — пропагандист ва агитатор» деган темадаги илмий-амалий конференция билан якунланди.

Ш. ТЎЛАГАНОВ,
область партия комитети Сиёсий маориф уйининг консультанти.

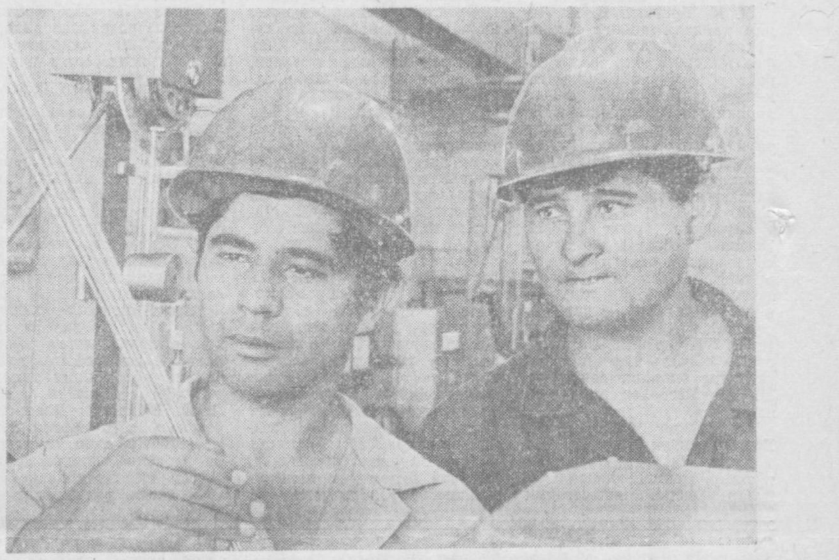

Анвар Иноятов ва Комил Соипов Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва ўтга чидамли металлар комбинатининг моҳир қуювчиларидандир. Икки илғор ишчи беш йиллик топшириғини корхонада биринчилар қатори адо этиб, ҳозирги кунда яна бир беш йиллик планини бажариш учун курашмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШГА—ҲАШАРГА

ЧИРЧИҚДА бунёд этилаётган капролактам ишлаб чиқариш комплекси фақат областимизда эмас, балки Иттифоқ миқёсидаги йирик қурилиш объектларидан бири ҳисобланади. Биринчи навбатини шу йилнинг охиригача фойдаланишга топшириш белгиланган, бу улкан объектда минглаб қурувчи ва монтажчилар меҳнат қилишмоқда.

«Узбекхиммаш» заводининг ишчи ва хизматчилари комплекс қурилишини янада тезлаштиришга ҳисса қўшишдек ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Уларнинг «Капролактам» қурувчиларига ёрдам бериш ташаббусига «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари биринчи бўлиб қўшилган эдилар. Улар қурилишда икки дам олиш кунида ишлаб беришди.

Кейин Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг коллективи ҳам ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлади. Металлурглар ҳам икки шанба куни қурилишда зарбдор ишлашга аҳд қилдилар.

— Бу ташаббусни биринчи бўлиб Владимир Галабурдо бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бошлаб берди, — дейди «Узбекхиммаш» заводи партия комитетининг секретари Г. Сипаков, — кейин заводдаги 9 бригада зарбдор объектда икки кун ишлаб беришга аҳд қилди. В. Галабурдо бригадаси эса труба цехида ишлаб, юксак кўрсаткичга эришди...

Ташаббус шаҳар саноат корхоналари ўртасида қанот ёймоқда.

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИГИ

СССР экономикаси шундай бир яхлит халқ хўжалик комплексидирки, у бутун мамлакатимиз территориясидаги ижтимоий ишлаб чиқариш, тақсимот ва алмашувнинг ҳамма звеноларини қамраб олади.

Мамлакатимизда экономикага раҳбарлик халқ хўжалигини янада ривожлантириш ва социал-маданий қурилиш давлат планлари негизида, демократик централизм асосида амалга оширилади. Яъни, СССРда марказлашган давлат раҳбарлиги республика ва маҳаллий органларнинг кенг ташаббускорлиги, меҳнаткаш омманинг ишлаб чиқаришни бошқаришдаги актив иштироки билан қўшиб олиб борилади.

СССРнинг ташкил топиши унинг составига кирган ҳамма республикалар экономикасини ягона халқ хўжалик плани асосида тез суръатлар билан ривожлантириш имконини берди. Совет Иттифоқининг қудратли иқтисодий ва маънавий потенциали чекка миллий ўлкалардаги халқларнинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан қолоқлигини тугатиш, ягона совет оиласида барча қардош республикаларнинг ҳар тарафлама гуллаб-яшнаши учун мустаҳкам, ишончли замин вужудга келтирди.

Совет халқларининг қардошлик оиласида, доно ленинчи миллий сиёсатнинг изчил амалга оширилганлиги натижасида Ўзбекистон ССР социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётнинг чўққилари сари жуда баланд сакраш ҳосил қилди. Бугунги кунда Ўзбекистон гуллаб-яшнаётган социалистик республикага, кўп тармоқли қудратли индустрия ўлкасига, юксак даражада механизациялашган қишлоқ хўжалиги воҳасига, илғор илм-фан ва ўзига хос ёрқин миллий маданият масканига айланди.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда юздан ортиқ соҳани қамраб оладиган саноат тармоқлари тезкор суръатлар билан ривожланиб борди. Эндиликда энергетика, химия, нефть ва газ, кўмир, кон-руда, металлургия, олтин қазиб олиш, электротехника, самолётсозлик, машинасозлик корхоналари республикамиз индустриясининг фахри бўлиб қолди. Ҳозирги кунда Ўзбекистондаги бир неча корхона 19 кун ичида бутун 1937 йилда ишлаб чиқарилганига тенг миқдорда саноат маҳсулоти тайёрламоқда. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми эса худди шу йилга нисбатан 19 баравар ошди. Айниқса, илмий-техникавий тараққиёт ривожини белгиловчи асосий саноат соҳаларида жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Масалан, ишлаб чиқариш ҳажми химия саноатида 364 баравар, ёқилғи саноатида 77 баравар, электр энергетикасида 205 баравар, машинасозлик ва металлни қайта ишлаш соҳасида 234 баравар, қурилиш материаллари саноатида 89 баравар ортди.

Ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантириш, фан-техника революциясининг замонавий ютуқларини жорий этиш, корхоналарни реконструкция қилиш ва техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш, халқ хўжалиги бошқариш ишларини такомиллаштириш негизида замонавий саноат ишлаб чиқаришининг яхлит бир комплекси вужудга келди. Эндиликда Ўзбекистон саноати нинг маҳсулотлари Совет Иттифоқининг бошқа республикаларига, шунингдек, жаҳоннинг 70 мамлакатига чиқарилмоқда.

Ўзбекистон пахта териш машиналари, кўрак чувийдиган техника, трактор, пахта сеялкалари, пахта тозалаш ускуналари, тўқимачилик саноатининг айрим турдаги машиналари, пахта толаси, пахта хомашёси, ипак, каноп, қоракўл ишлаб чиқариш бўйича момлакатда биринчи, ип йигириш машиналари, тола ишлаб чиқариш бўйича иккинчи, табиий газ, кўприкли электр кранлар, ипак газламалар, ўсимлик мойи тайёрлаш бўйича эса учинчи ўринни эгаллаб турибди.

Умумиттифоқ меҳнат тақсимотида республикамизга мамлакатни пахта билан таъминлашдек катта вазифа юклатилган. Маълумки, пахта саноат ва истеъмол товарлари ишлаб чиқариш учун жуда керакли қимматбаҳо хомашё бўлиб, у металл, нефть, ғалла билан бир қаторда туради. Фан-техника революцияси асри бўлган бизнинг давримизда шундай бир соҳа йўқки, унда пахтадан тайёрланган у ёки бу маҳсулот қўлланилмаган бўлсин.

Республикамиз «оқ олтин»ни тобора кўпроқ миқдорда етиштиришдан иборат ўта масъулиятли вазифани шараф билан бажармоқда. Саккизинчи беш йилликда мамлакат Ўзбекистондан 19 миллион 900 минг тонна, тўққизинчи беш йилликда эса 24 миллион 508 минг тонна, ўнинчи беш йилликнинг уч йилида эса 16 миллион 528 минг тонна пахта олди. Бу йил эса ўзбек пахтакорлари жуда катта табиий қийинчиликларни енгиб, давлатга 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» топширишга қатъий аҳд қилганлар.

Республикамизнинг иттифоқдош республикалар билан иқтисодий алоқалари йил сайин ривожланиб, бориб, сифат жиҳатидан янгича аҳамият касб этиб бормоқда. Эндиликда қардошларимизга пахта толаси, табиий газ, прокат, трансформаторлар, дизеллар, электр пайвандлаш ускуналари, турли кабеллар ва насослр, арқоқлаш ва ип йигириш машиналари, пахта териш машина ва механизмлари, компрессор станциялари, подшипниклар, ипак, қоракўл, мева, сабзавот, қовун-тарвуз, ўсимлик мойи, узум, вино ва бошқа хил маҳсулотлар етказиб бермоқда. Ўз навбатида республикамиз қардош республикалардан ёғоч, қора металлар, кўмир, нефть ва нефть маҳсулотлари, металл қирқувчи станоклар, химия, енгил ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари, хилма-хил приборлар, радио электроника товарлари, тракторлар, бульдозерлар, автомобиллар, йўл ва қурилиш машиналари, двигателлар, бензин, дон, қанд-шакар ва ҳоказоларни олмоқда.

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

Республикамиз хўжалиги пахта толаси, ипак, қоракўл, мева, сабзавот, қишлоқ хўжалиги ва тўқимачилик машиналари, ўсимлик мойи ишлаб чиқаришга ихтисослашганлиги туфайли ана шу хилдаги маҳсулотлар марказий, шимолий-ғарбий, Ғарбий Сибирь, Шарқий Сибирь, Урал иқтисодий районлари, Украина, Белоруссия, Закавказье республикаларига кўплаб жўнатиб турилмоқда.

Ўзбекистоннинг Қозоғистон билан иқтисодий алоқалари айниқса яқин ва мустаҳкамдир. Ўзбекистон Қозоғистон иқтисодий районидан ғалла, қурилиш материаллари, кўмир ва ҳоказоларни олади. Тожикистон, Қирғизистон, Туркманистондан эса республикамизга тошкўмир, қурилиш материаллари, кимёвий ва минерал ўғитлар юборилмоқда.

Республикамиз тобора кўпроқ миқдорда олинаётган табиий гази билан бутун мамлакатимиз ёқилғи-энергетика ва химия саноатининг ривожланишига муҳим ҳисса қўшмоқда. Фақат 1971—1975 йиллардагина ана шундай газ ҳажми 180 миллиард куб метрни ташкил этди. Унинг 60 проценти газ қувурлари орқали Марказий ва Урал районларига, Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларига етказиб берилди.

Ўзбекистон ССР суғориладиган деҳқончилик районлари орасида ўзига хос ўрин эгаллайди. Бизда ирригация каналлари ва иншоотларининг яхлит бир системаси таркиб топган, унинг мустаҳкам моддий-техникавий базаси мавжуд. Шунингдек, қатор қидирув ва лойиҳалаш, қурилиш, эксплуатация ва илмий муассасалар шу соҳанинг ихтиёридадир. Сув хўжалиги мутахассис кадрлари эса юзлаб саналади. Республикамизнинг ҳозирги сув хўжалиги 900 дан ортиқ суғориш системасидан таркиб топган бўлиб, уларда 93 минг гидротехника иншооти бунёд этилган. 4 миллиард куб метрдан ортиқ ҳажмда сув сиғадиган 14 та йирик сув омбори, узунлиги 200 минг километр бўлган суғориш ва мелиорация каналлари, 70 минг километрдан ортиқ дренаж тармоғи, 560 дан зиёд йирик стационар насос станциялари, минглаб қудуқлар ўлкамиз деҳқончилигини ривожлантиришда катта хизмат қилмоқда.

Республикамизда қўриқ ерларни комплекс ўзлаштириш тажрибаси вужудга келган бўлиб, у эндиликда бошқа қардош республикаларда, шунингдек, қатор чет эл мамлакатларида кенг қўлланилмоқда. Худди ана шундай бой тажриба бугунги кунда Ноқоратупроқ районлар қишлоқ хўжалигини ривожлантириш программасини амалга оширишда жуда қўл келмоқда. Негаки, ана шу шимолий районда ерларни комплекс мелиорациялаш туфайли деҳқончиликни кенг миқёсда тараққий эттирилади.

Ўзбекистонни Ноқоратупроқ ерлардан минглаб километр ажратиб туради. Аммо, кейинги йилларда улар ўртасидаги алоқалар тобора кенг йўлга қўйилиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Кўнгиллилар тушган, хилма-хил техника ортилган дастлабки эшелон Тошкентдан Новгородга қараб 1974 йил ноябрь ойида биринчи бор йўл олган эди. Шундан сўнг Новгород ва Иваново шаҳарларига республикамиздан тажрибали ишлаб чиқариш командирлари, малакали ишчилар, қидирувчилар, лойиҳачилар юборилди. Ер қавлайдиган машина ва механизмлар, қурилиш материаллари ҳам жўнатилди.

Ҳозирги вақтда Новгород областида 8 та, Иваново областида эса 7 та кўчма колонна ва битта участка мелиорация ва ирригация ишларини амалга оширмоқда. «Узновгородводстрой» ҳамда «Узиванововодстрой» трестлари катта майдонда Ноқоратупроқ ерларини ўзлаштириш ишларини амалга оширмоқдалар. Бу беш йилликда ўзбекистонлик мелиоратор ва ирригаторлар 12 мингдан ортиқ гектар ерни қуритиш, 25 минг гектар майдонда маданий-техникавий ишларни олиб бориш, салкам 5 минг гектар ерда суғориш системаларини барпо этиш юзасидан мажбурият олишган. Худди шунингдек, ана шу икки областда қардошларимиз учун сабзавот, гўшт ва сут етказиб берадиган «Тошкент» ва «Дўстлик» совхозлари ташкил этилмоқда. Беш йиллик охирига бориб улар ишга тушади. Тошкент, Андижон, Наманган, Фарғона, Нукус ва бошқа шаҳарларда яна бир қатор қурилиш отрядлари тузилиб, Ноқоратупроқ ерларга жўнатилмоқда. Орадан йиллар ўтиб, ана шу қадимий рус тупроғи гуллаб-яшнаб кетади ва шунда кишилар ўзбекистонлик қурувчилар, мелиораторлар ва ирригаторларнинг номларини фахр билан тилга оладилар.

Буларнинг ҳаммаси ленинча Коммунистик партия тарбиялаб, вояга етказган СССР халқлари дўстлиги ва қардошлигининг ёрқин намунасидир. Эндиликда қардош халқларнинг ҳар тарафлама қалин ҳамкорлиги совет жамиятини ривожлантиришнинг қудратли ҳаракатлантирувчи кучига, мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларга мансуб меҳнаткашлар ижодий зафарларининг битмас-туганмас манбаига айланди. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, бу дўстлик бизнинг бебаҳо мулкимиздир.

Қардош республикалар меҳнаткашларининг иқтисодий соҳадаги ҳамкорлиги ана шу дўстликнинг энг ёрқин қирраларидан биридир. Мамлакатимиз иқтисодий қудратини ошириш соҳасида эришилаётган жамики улкан ютуқлар мамлакатимиз барча халқларининг дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигининг улкан самарасидир. Ленинча халқлар дўстлиги совет кишиларининг қон-қонига сингиб кетган. Бу дўстлик оташин ватанпарварлар ва интернационалистлар дўстлигидир, совет кишилари маънавий қиёфаси ва турмуш тарзининг буюк фазилатидир.

А. МАМЕДОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

Дўстлик проспекти майдонида қурилётган кино-концерт зали пойтахтимизнинг мураккаб иншоотларидан бири. Ўнбиринчи қурилиш трестига қарашли 41-бошқарманинг Муҳтор Ҳабибуллаев бошлиқ бригадаси бунёдкорлари меҳнатда барчага намуна бўлмоқдалар. Улар топшириқларни 1,5—2 ҳисса адо этиб, бу улкан объектни муддатдан илгари қуриб битказишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратларда: кино-концерт зали корпуси ва бригада аъзоларини кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

КАТТА ҲУЖУМ АРАФАСИДА

Ўтган йили «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ҳар гектар ердан 35,8 центнердан ҳосил йиғиб олинган эди. Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор тўртинчи йилида колхоз пахтакорлари 720 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил йиғиб олиб, 2700 тонналик хирмон кўтаришга аҳд қилганлар. Илгари бу ерлардан бор-йўғи 17—18 центнердан ҳосил олиб келинар эди. Пахта ҳосилдорлигини оширишга қандай эришилаётгани ҳақида колхоз раиси Павел Федорович Саулькин бундай дейди:

— Аввало одамларимизнинг колхоз ишига ихлослари ошди. Улар ишга онгли муносабатда бўлганликлари учун колхозимизда деҳқончилик маданияти кўтарилди, ҳар қарич ердан, мавжуд техника воситаларидан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан оқилона фойдаланилмоқда. Агротехника тадбирлари қулай муддатларда ўтказиляпти. Яна қайтариб айтаман, одамларимиз ихлос, ҳавас билан ишлаётганлари учун ишимиз юришиб кетди. Ҳосилдорлик ошиб боряпти. Бошқа сир йўқ.

Колхоз илғор бригадалари аъзоларининг ҳимматлари яна ҳам баланд. Ислом Зуфаров, Анатолий Пак бошлиқ бригадаларнинг аъзолари халқ хўжалик планидаги 35 ўрнига ҳар гектар ердан 46 центнердан, Камол Бойбеков бошлиқ бригада аъзолари 34 ўрнига 37 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар.

Бу йил юз берган табиий қийинчиликларни енгиб мўл ҳосил етиштириш осон бўлмади. Азамат колхозчилар кунни тунга улаб меҳнат қилдилар, ёш ниҳолларни юрак қўри билан авайлаб парвариш қилдилар. Айниқса, Карим Йўлдошев, Зарофат Эгамбердиева бошлиқ бригадаларда катта қийинчиликлар рўй берди. Экин майдонининг 40—50 процентига чигит қайта-қайта экилди. Шунга қарамай колхозчилар умидсизланмадилар. Юз берган қийинчиликларни енгиш учун мардонавор меҳнат қилиб, мажбуриятга яраша ҳосил етиштирдилар.

Ҳозир колхозда пахта йиғим-терими кундан-кунга қизиб бораяпти. Машина теримига ажратилган карта четлари, қирдаги машина юрмайдиган қия ерлардаги пахталар қўл билан териб олинмоқда. Бундан ташқари, 280 гектар ерда уруғлик пахта етиштирилган. Колхоз бу йил давлатга 350 тонна уруғлик пахта сотиши керак.

ПАХТАЗОР — ЗАРБДОР ФРОНТ

Теримнинг дастлабки кунлариданоқ Филол Акромова, Маҳфуза Худоёрова, Санобар Донобоева, Муборак Қиргизбоева, Саида Саидхонова, Салима Мирзаева сингари теримчилар кунига 100—140 килограммдан пахта териб, кўпларга намуна бўлмоқдалар.

Колхозда ялпи ҳосилнинг 80 процентини машина билан териб олишга қарор қилинган. Бунинг учун 14 та пахта, 4 та кўрак, битта тўкилган пахтани терадиган, кўсак чувадиган машиналар ва бошқа терим агрегатлари тахт қилиб қўйилган. Василий Никифорович Бибаров, Абдукарим Норқулов, Ўктам Хўжамқулов сингари 28 механик-ҳайдовчи теримга шай бўлиб, енг шимариб туриптилар.

— Машина теримига тайёргарлик ишлари қалай, — сўрадик раисдан.

— Бу йилги шароит ҳаммага маълум. Ҳар бир картадаги аҳволни тўғри ҳисобга олиб иш юритилмаса кейин армонда қолиш мумкин. Баъзи карталарда пахта пишиб етилган, бемалол ғўза баргини тўкиш учун дефолиация қилавериш мумкин. Бошқа пайкалларни эса ОВХ-14 аппаратлари билан табақалаштирган ҳолда дефолиация қиляпмиз.

Машиналар қайтиш жойлари ҳам тайёрланаяпти. Бунинг учун мумкин қадар йўллар, муваққат ариқларнинг ўрнини текислаб фойдаланмоқдамиз.

— Умуман машина терими қандай уюштирилмоқчи?

— Бизда ўтган йиллари ҳам машиналар икки группага бўлиниб ишлатиларди, бу йил ҳам шу усулни қўллаймиз. Ҳар группага прицеплар ва бошқа зарур техника ажратилган. Машина терими дала-бункер-тележка — тайёрлов пункти усулида олиб борилади.

Чиноз районидаги бошқа хўжаликлар сингари «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ҳам долзарб, ҳал қилувчи дамлар — пахта йиғим-терими бошланди. Барча колхозчилар, механизаторлар, пахта ташийдиган тракторчилар — ҳамма-ҳамма енг шимариб, баракали «оқ олтин» хирмони кўтаришга шайланиб турипти. Теримчилар эса кун сайин суръатни ошириб, этак-этак пахта териб хирмонга тўкмоқдалар.

— Бу хамирнинг учидан патир, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Акромов.

Ҳа, қўлда терилаётган пахта хамирнинг учидан патир, холос. «Зангори кема» капитанлари агрегатларини пахтазорларга буриб юборадиган ҳал қилувчи кунлар жуда яқинлашиб қолди. «Пўлат от» чавандозлари катта ҳужум бошланишини сабрсизлик билан кутмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор А. Айвазова бошқарувчилик қилаётган Ульянов номли бўлим Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозида пешқадамлардан ҳисобланади. Бўлим пахта усталари бу йил 50 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилаётирлар. Улар далаларда юксак мажбуриятга яраша мўл «оқ олтин» етиштириш учун ғўза парваришини илғор агротехника қоидалари асосида ташкил этдилар. Пахтакорларнинг ғайрат-шижоатлари, омилкорликлари натижасида ҳозир ғўзалар, кўсаклар қийғос очилган.

Бўлим коллективи Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг қарори асосида пахта йиғим-теримига қизғин ҳозирлик кўраётир. Бу ерда барча терим техникаси барвақт ремонтдан чиқарилди. Механизаторлар етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олишни режаламоқдалар. Донгдор дала гвардиячиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Энвер Алиев ва унинг ўнлаб ҳамкасблари бу йилги мавсумда ҳам «зангори кема»ларидан самарали фойдаланиб, хирмонга 150—200 тоннадан ва ундан ҳам ошириб «оқ олтин» тўкиш мажбуриятларини олдилар.

С. МУСТАФОЕВ.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1979 йил мавсум бошидан буёнги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга бериладиган бўлди:

Қашқадарё областига (область партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғойипов, область ижроия комитетининг раиси Б. Элбоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Т. Жабборов, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи С. М. Муродов, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси Н. И. Миллаев, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. Рўзиев, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов). Бу область ўрта толали нав пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 16,72 процент бажарган;

Бухоро областига (область партия комитетининг секретари А. К. Каримов, область ижроия комитетининг раиси У. Асадов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Д. Жамолов, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи Г. А. Захаров, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси В. Е. Каньшин, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. Бекниёзов, область комсомол комитетининг секретари Э. Х. Зикирёев). Бу область ўрта толали нав пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 15,59 процент бажарган;

Бухоро областининг **Ғиждувон районига** (район партия комитетининг секретари С. К. Раҳимов, район ижроия комитетининг раиси М. Маҳсудов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Қобилов, райсельхозтехника бошқарувчиси Н. Бўстонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Ш. Хусенов, район комсомол комитетининг секретари Ш. Мансуров). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 23,39 процент бажарган;

Қашқадарё областининг **Ғузор районига** (район партия комитетининг секретари Б. Д. Муродов, район ижроия комитетининг раиси Ғ. М. Саидалиев, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ю. Пўлатов, райсельхозтехника бошқарувчиси М. И. Дейлис, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи И. Ражабов, район комсомол комитетининг секретари Р. Холманова). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 22,13 процент бажарган.

Қашқадарё областининг **[Кўрик] Баҳористон районига** (район партия комитетининг секретари Я. А. Илиади, район ижроия комитетининг раиси А. Т. Орзиқулов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Иззетов, райсельхозтехника бошқарувчиси С. Османов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Б. Маҳмудов, район комсомол комитетининг секретари О. Ғуломов). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 20,12 процент, шу жумладан машина терими планини 13,52 процент бажарган;

Сурхондарё областининг **Термиз районига** (район партия комитетининг секретари К. Бозоров, район ижроия комитетининг раиси Ш. К. Назарова, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Х. Камолов, райсельхозтехника бошқарувчиси Ю. Қаҳрамонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи К. Қорасоқолов, район комсомол комитетининг секретари Р. Эшбоев). Бу район пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 19,05 процент бажарган;

Қашқадарё область, **Ғузор районидаги Киров номли совхозга** (совхоз директори А. Қодиров, партия ташкилотининг секретари Х. Эгамшукуров, ишчилар комитетининг раиси Р. Абдуллаев, комсомол ташкилотининг секретари К. Ражабов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 27,76 процент, шу жумладан машина терими планини 9 процент бажарган;

Қашқадарё область, **Нишон районидаги қўриқ «ВЛКСМ XVIII съезди» совхозига** (совхоз директори Б. Имомов, партия ташкилотининг секретари Э. Боймуродов, ишчилар комитетининг раиси Н. Искандаров, комсомол ташкилотининг секретари Р. Акимов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 120,76 процент, шу жумладан машина терими планини 63,91 процент бажарган;

Қашқадарё область, **Муборак районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозига** (совхоз директори А. Асадов, партия ташкилотининг секретари Р. Ҳамроев, ишчилар комитетининг раиси К. Бекниёзов, комсомол ташкилотининг секретари Н. Муродуллаев). Бу совхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 23,49 процент, шу жумладан машина терими планини 14,79 процент бажарган;

Қашқадарё область, **Ғузор районидаги Гагарин номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси С. Равшанов, партия ташкилотининг секретари Д. Бозоров, комсомол ташкилотининг секретари Б. Садатов). Бу колхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 35,5 процент, шу жумладан машина терими планини 12,41 процент бажарган;

Сурхондарё область, **Термиз районидаги Жданов номли колхозга** (колхоз правлениесининг раиси К. Хилаев, партия ташкилотининг секретари С. Олтиев, комсомол ташкилотининг секретари И. Хоналиев). Бу колхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 26,49 процент бажарган.

СУРЪАТ ОШЯПТИ

Кун ёришиб, ғўза баргларидаги шудринг кўтарилиши биланоқ пахтазор гавжумлашиб кетди. Белларига этак боғлаган теримчилар чаққонлик билан пахта терардилар. Айниқса, Дилором Маҳдиева ва Муаззам Тўлановаларнинг ғайрати ўзгача. Кўп ўтмай улар биринчи этакни бўшатдилар.

Бу теримчилар Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг Абдулла Зиёев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларидир. Бригадада асосан уруғлик пахта етиштирилган. Шунинг учун барча теримчилар дастлабки кунларданоқ пахтазорда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Кўпминг килограммчи теримчилардан Назира Алиаҳмедова, Муаззам Иброҳимова, Доно Саъдиевалар ҳам кунига 100—120 килограммдан пахта териб, «оқ олтин» хирмонининг юксалишига муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар.

Бригада коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 56 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган. Улар далаларда мажбуриятлардангидан ҳам зиёда пахта етиштирдилар. Бу ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун барча имкониятлар ишга солинмоқда. Пахтакорлар ҳозир кунига қабул пунктига планнинг бир процентидан ошириб пахта жўнатмоқдалар. Пахта териш ва тайёрлаш суръати кундан-кунга ошмоқда.

Хўжаликнинг 4, 5, 6, 11-бригадаларида ҳам пахта терими қизғин олиб борилаётир. Бу йил давлатга 5600 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган колхоз меҳнаткашлари йиғим-теримни зўр уюшқоқлик билан ўтказиш чораларини кўраётирлар.

В. БОБОХОНОВ.

ЯНГИЙЎЛ районидаги Свердлов пахта тайёрлаш пунктига янги ҳосил кела бошлади. Суратда: лаборант Матлуба Ҳошимова «Ленинизм» колхозидан келтирилган пахтани анализ учун олмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

КОМСОМОЛДА КАМОЛ ТОПДИ

«Ленинград» совхозининг биринчи бўлимида Турдимуҳаммад Усмоналиевни бўлим бошқарувчиси Салоҳиддин ака Маҳкамов билан пахта йиғим-теримини ўтказиш режалари ҳақида ўзаро суҳбатлашиб турганида учратдик. Қуёш тафтидан юзлари қорайган, истараси иссиқ бу йигит совхознинг бош агрономи.

Агроном — деҳқончилик илмининг устаси. Турдимуҳаммад жуда ёшлигидан бу касбга меҳр қўйганди. 1965 йили Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетига область комсомол комитетининг йўлланмаси билан ўқишга борди. Уни 1970 йили муваффақиятли тугатиб, Оққўрғонга, жонажон колхозига олий маълумотли мутахассис бўлиб қайтиб келди.

Колхоз раиси Турдимуҳаммад билан узоқ вақт суҳбатлашди. Унинг яхши мутахассис бўлиб қайтганига қаноат ҳосил қилгач, — Ука, биз сени энг қолоқ бригадага бошлиқ қилиб тайинладик. Комсомолга хос шижоат кўрсатиб ишлайсан деган умиддамиз, — деди.

— Ишончларингизни оқлашга ҳаракат қиламан, — деди Турдимуҳаммад.

Биринчи йилнинг ўзида бригадада пахта ҳосилдорлиги олти центнерга кўтарилди. Ҳосилдорлик бундан ҳам юқори бўлиши керак эди. Лекин кузда ернинг оби-табида ишланмаганлиги панд берди.

1970 йилнинг кузида бригаданинг 60 процент майдонига гектар ҳисобига 30 тоннадан маҳаллий ўғит солишди. Ғўза парвариши пайтида баъзан қийинчиликларга дуч келиб қолинганида, устози Остонақул ака Туратовга мурожаат қилди. Энг муҳими бригада аъзоларининг қалбига йўл топа олди. Уларни бир оилага — аҳил коллективга бирлаштира билди. Натижа кутилганидан ҳам юқори бўлди, адир қўйнидан 38 центнердан ҳосил кўтарилди. Ёш йигитнинг тадбиркорлик билан олиб бораётган ишлари, комсомолга хос матонат ва жасорат кўрсатиб ишлаши колхоз коммунистлари эътиборидан четда қолмади. 1971 йил уни ўз сафларига қабул қилишди.

Кейинчалик Турдимуҳаммад ўз ихтиёри билан Бекобод районига ишлашга кетди. Мана ҳозир у чўлқуварлар сафида туриб «оқ олтин» яратаётганига икки йилдан ошиб қолди. Уни воягa етказган, ҳаётда ўз йўлини топишида йўлчи юлдуз бўлган Ленин комсомолидан бир умрга миннатдор. Турдимуҳаммад ўз қалб миннатдорчилигини шундай баён қилади.

— Мен 1961 йили Коммунистик ёшлар союзига аъзо бўлиб кирдим. Ўн йил унинг жанговар сафида бўлиш мен учун ҳаёт мактаби бўлди. Мени тарбиялаган, ҳаётда ўз йўлимни топишга машъал бўлиб хизмат қилган комсомолдан бир умрга миннатдорман. Учинчи йилдирки, чўлқуварлар сафида «оқ олтин» ундиряпмиз. 1976 йили пахта ҳосилдорлиги 13,8 центнерни ташкил этган бўлса, бу йил ҳосилдорликни 30 центнерга етказамиз. 7 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этишга азму қарор қилганмиз. Бунинг учун ёз бўйи фидокорона меҳнат қилдик.

П. ЭРГАШЕВ,
М. НАЗАРОВА.
Бекобод райони.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ҲАРАКАТИ

БУДАПЕШТ. Венгрияда ВСИП XII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада 250 мингга яқин рационализатор ва ихтирочи актив қўшилди. Улар ўйлаб чиқарган янги технология ечимлари, доно механизмлар меҳнат унумдорлигининг ўсишига, ишлаб чиқариш самарадорлигининг ошиб, маҳсулот таннархининг камайишига ёрдам бермоқда.

Руда ортувчи мослама машинистнинг амрига бўйсуниб забойга киради ва ўзи боксит рудасини вагонеткаларга мустақил ортаберади. Баконь кон инженерлари И. Богар ва И. Хорват яратган олисдан туриб бошқарувчи пультлар руда ортишда меҳнат унумдорлигини анча оширди, random кончиларнинг хавфсизлигини таъминлади. Эндиликда уларнинг энг чуқур забойларга тушиб ишлашига ҳожат қолмади.

Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш Венгрия завод ва фабрикаларида социалистик меҳнат бригадалари олаётган мажбуриятларнинг муҳим моддасидир. Пойтахтда «Ҳар бир бригада биттадан рационалистик таклиф киритсин» шиори остида бошланган ҳаракат кенг оммалашмоқда.

АВТОБУСЛАР ЧИҚАРИШ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛДИ

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнамдаги энг катта саноат корхоналаридан бири Хо Ши Мин автомобиль ремонт заводи биринчи пассажир автобусларни чиқара бошлади. Бу шинам машиналар шаҳар аҳолисига хизмат қилади ва пассажирларнинг қарийб 90 процентини ташийди. Йил охиригача Хо Ши Мин кўчаларида ўнлаб янги автобуслар пайдо бўлади. Бу эса республиканинг мана шу катта иқтисодий марказида шаҳар транспорти проблемасини кўп жиҳатдан ҳал этишга имкон беради.

БРИГАДАЛАР МУСОБАҚАСИ

ВАРШАВА. Польша Халқ Республикаси мис руда саноатининг гигант коллективи — «Рудна» конида социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Проходкачилар бригадаси руданинг янги қатламларини оча бошладилар ва горизонталь штреклар очиш учун тайёрлаб қўйилди. Қўшни «Серошовице» randomкончилари ҳам улардан орқада қолмаяптилар. Улар йил охиригача 24 километр масофадаги асосий конларни ишлаб чиқиш мажбуриятини олдилар. Мана буларнинг ҳаммаси шу йилнинг ўзидаёқ Легницко-Глогув ҳавзасида 28 миллион тоннагача мис рудасини қазиб чиқаришга имкон беради.

Энг муҳими ер бағридан қазиб олинган рудадан металл ҳосил қилишдир. Бу вазифа Легница ва Глогувдаги мис эритиш комбинатларида муваффақият билан ҳал этилмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан аввало СССР, ЧССР ва ГДР билан ҳамкорликда қурилган бу корхоналар шу йилнинг ўзидаёқ 380 минг тонна электролиз мис ишлаб чиқаради.

ДЕНГИЗ ПОРТЛАРИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

ГАВАНА. Куба меҳнаткашлари мамлакат порт хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги вазифаларни муваффақият билан ҳал этмоқдалар. Гавана, Сантьяго-де-Куба, Сьенфуэгосдаги ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги денгиз портларини реконструкциялаш ва кенгайтириш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерларда янги причаллар, шу жумладан, контейнер ташувчи кемаларни қабул қиладиган причаллар, пристанлар, омборлар қурилмоқда, портларда кучли кранлар, юк ортадиган, туширадиган бошқа замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилмоқда. 1980 йилда, биринчи беш йилликнинг охирида 7 та янги причал ва 6 та пристанлар қурилиб, фойдаланишга берилади. Шу ишлар бажарилгандан кейин Куба портларининг самарадорлиги 1976 йилдагига нисбатан 63 процент ошади.

(ТАСС, 21 сентябрь).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПРАГА. Бу ерда социалистик мамлакатларнинг иқтисодий пропаганда ва меҳнаткашларни иқтисодий тарбиялаш билан шуғулланувчи ташкилотлари кенгаши очилди. Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Монголия, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия вакиллари иш тажрибасини ўртоқлашадилар ва ташкилотларнинг келгуси йилги ҳамкорлик планини муҳокама қиладилар.

● ПАРИЖ. Бу ерда ЮНЕСКО ижроия кенгашининг сессияси очилди. Сессияда қатнашаётган мамлакатлар ЮНЕСКОнинг 1981-1983 йиллардаги фаолият программаси билан бюджетини муҳокама қиладилар.

Ахборот айирбошлаш соҳасида янги муносабатлар ўрнатишда ЮНЕСКОнинг роли, энергиянинг янги турларини излаш каби масалалар ва бошқа масалалар сессиянинг кун тартибига қўйилган.

● ТЕҲРОН. Эрон соғлиқни сақлаш министрлиги мамлакатда вабо касаллиги тарқалганлигини маълум қилди. Шу ойда 500 киши касалхонага ётқизилган, 18 киши нобуд бўлган.

(ТАСС, 21 сентябрь).

СОВЕТ ПАРТИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ДАМАШҚҚА КЕЛДИ

ДАМАШҚ, 21 сентябрь. (ТАСС). Араб Социалистик Уйғониш партияси региonal раҳбарлигининг таклифига биноан совет партия делегацияси бу ерга келди. Делегацияга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов бошчилик қилмоқда. Аэродромда араб Социалистик Уйғониш партияси Дамашқ область комитетининг секретари Оллоуддин Абдин ва партиянинг бошқа масул ходимлари делегацияни кутиб олди.

Делегация бир ҳафталик визити чоғида бир қанча саноат объектлари ва ўқув юртларига боради ҳамда Сурия халқининг экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган ютуқлари билан танишади. САНА агентлиги шуларни маълум қилди.

АМИР ХУСРАВ ШАРАФИГА ТАНТАНАЛАР

ДЕҲЛИ, 21 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистон пойтахтида Шарқнинг атоқли шоири Амир Хусрав Деҳлавий туғилган кунга (1253—1325 йиллар) бағишлаб ҳар йили ўтказиладиган тантаналар бўлиб ўтди. Бу тантаналарга Деҳлавий истеъдодининг мухлислари — юзлаб шоирлар, ёзувчилар, адабиётшунослар йиғилдилар. «Хамса» муаллифи, бир неча девон тузган Хусрав Деҳлавий Ҳиндистон ва бошқа мамлакатларнинг форс адабиётида донг таратган классик шоирдир. Кечалар, китобхонлар конференцияларининг қатнашчилари Амир Хусрав шеърияти халқчил, демократик тусда эканлиги тўғрисида, унинг ўлмас ижоди ҳақида гапирдилар.

ИСПАНИЯнинг Сан-Себастьян шаҳрида намойишчиларнинг полиция билан тўқнашувлари бўлиб ўтди. Полиция шу шаҳарда бўлиб ўтган оммавий намойиш қатнашчиларини шафқатсиз жазолагани учун ана шундай тўқнашув содир бўлди. Суратда: Сан-Себастьян кўчаларида.

АП — ТАСС телефотоси.

ПАХТАКОРЛАР БИЛАН БИРГАЛИКДА

Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхозининг пахтакорлари Тошкентдаги «Коммунальник» клубининг концерт бригадаси қатнашчиларини тушлик танаффус вақтида азиз меҳмонлардек кутиб олдилар. Ҳаваскор артистлар совет композиторларининг асарларини, ўзбек халқ қўшиқларини ижро этдилар.

«Жонажон ўлкамиз» деб аталган кўчма кўргазма ҳам пахтакорларда зўр қизиқиш уйғотди. Оталиққа олган бу клуб ходимлари бригада дала шийпонлари учун мўлжалланган «Беш йилликларнинг улуғворлиги» деб аталган плакатларни ҳам олиб келишди. Клуб рассомлари ана шу шийпонларни жиҳозлашга ёрдам бермоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЖАЛОЛИДДИН МАНГУ БЕРДИ ҚЎШИҒИ

Ким учун ўлган эдим,
Ким ачинди мен учун.
Мен жангга кирган эдим,
Она-халқим сен учун.
Наҳотки бор-йўғимни
Душманим олар дедим.
Наҳот бу халқ, бу Ватан,
Ўзгага қолар дедим.
Қўлимга қурол олдим,
Элнинг номус-ори деб.
Ғанимга қирон солдим,
Аждодим диёри деб.
Бобомнинг шарафини,
Мен сақлаб қолсам дедим.
Майли охир-оқибат,
Шу йўлда ўлсам дедим.
Чунки бир ўғлинг бўлиб
Сени жондан севардим.
Меҳрига қалбим тўлиб,
Юрт ишқида куярдим.
Дунёда яшаш учун
Йўқ, юртимни сотмадим.
Умримни ўтказмоққа,
Беҳуда от чопмадим.
Айтиш оғир, бекорга
Дарё-тоғ ошганим йўқ.
Ўлимдан ҳам қўрққаним,
Евдан ҳам қочганим йўқ.
Орзию ўйларимга,
Содиқ эди юрагим.
Йўғрилиб куйларимга
Оппоқ эди тилагим.
Бу замон ўтар дедим.
Хаёл қилдим эртани
Авлодга етар дедим,
Номард қилган хатони.
Биз ахир, қандай фарзанд,
Ватанни сақламасак,
Она-халқ берган тузни
Наҳот биз оқламасак.
Шундай истак дилимда
Армон бўлиб ёнганди.
Айтилмасдан тилимда
Эзгу сўзим қолганди.
Ким учун ўлган эди,
Ким ачинди мен учун?
Мен жангга кирган эдим,
Она-халқим сен учун!

Бозор ХОЛЛИЕВ.

АХБОРОТ БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ОБУНА ҚИЗҒИН

Оққўрғон район халқ маорифи бўлими ходимлари газета ва журналларга обуна бўлишни дастлабки кунлардаёқ қизитиб юборишди. Маорифчилардан К. Легай, Ф. Аблаева, Р. Тоирова, А. Абдураҳмонов кабиларнинг ҳар бири 25—30 сўмлик газета-журналларга обуна бўлишди. Айни кунларда райондаги барча мактабларда ҳам вақтли матбуот органларига ёзилиш қизғини давом этаётир.

Т. ЗОКИРОВ.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТДИ

ЎРТА Чирчиқ район «Машъал» газетаси редакцияси қошида ташкил этилган ишчи-қишлоқ мухбирлари мактабининг машғулотлари қизиқарли ўтяпти. Машғулотларда турли хил касб эгалари билан учрашувлар ўтказиш анъанага айланиб қолган. Яқинда ёш жамоатчи мухбирлар кекса журналист Тўлқин Рустамов билан учрашдилар. Тажрибали матбуот ходими йиғилганларга газетачилик касбининг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида гапириб берди. Бу учрашув ёш мухбирларда катта таассурот қолдирди.

Н. АЛИМБЕТОВ.

МУКОФОТГА «ЖИГУЛИ»

ЯҚИНДА Мастура Ҳикматовалар хонадонида қувончли воқеа юз берди. Уларнинг меҳнатлари муносиб тақдирланди. Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти илғор пиллакорга мукофот учун «Жигули» автомашинаси ажратди. Мастура Ҳикматова бу йилги мавсумда 3 қути ипак қурти боқиб, ҳар қутисидан давлатга 99 килограммдан юқори сифатли пилла етказиб берган эди.

Т. ЖЎРАЕВ.

ОСМОНЎПАР ЎЙЛАР

Ўтган йили Ангренда 9 қаватли янги турар-жой биноси фойдаланишга топширилган эди. Ҳозир унинг ёнида кўплаб осмонўпар турар-жойлар пайдо бўлди. Ўтган ойларда 150 минг оила янги уйларга кўчиб кирдилар.

Янги қурилган уйлар илгаригиларидан фарқ қилади. Унинг хоналари, ошхоналари ва айвонлари анча кенгайтирилган. Магазинлар, болалар боғчалари, мактаблар ҳам яқингина.

Областимизнинг Олмалиқ, Янгиер, Бекобод шаҳарларида ҳам уй-жойлар қурилиши кенг-кўламда олиб борилмоқда. Айниқса, Янгийўл шаҳри атрофлари ҳозир катта қурилиш майдонига айланган. Бир қаватли кўримсиз уйлар ўрнида кўп қаватли кўркам бинолар кўкка бўй чўзмоқда.

М. ЗАРИПОВ.

БУНЁДКОРЛАР ТОРТИҒИ

ЮНУСОБОД массиви кундан кунга обод ва кўркам бўлиб боряпти. Бу ерда ҳамон қурилиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Жумладан, В-4 микрорайонида 2-уйсозлик комбинати бинокорлари 9 қаватли турар-жой биносини қуриб битказдилар. Бу ўйга Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи ва хизматчиларидан иборат 126 оила кўчиб кирди. Худди шу микрорайонда «Жилстрой» тресті қуриб битказган иккита беш қаватли турар-жой биноси ўз эгаларини кутмоқда. Бу объектларни тез ва соз қуриб битказишда Ф. Третьяков, Р. Вилданов бошлиқ комплекс бригадалар фидокорона меҳнат қилишди.

Массивда 216-ўрта ҳунар-техника билим юртининг фойдаланишга топширилгани ҳам катта воқеа бўлди. Бу ўқув даргоҳида 300 ўқувчи бўёқчи, сувоқчи, дурадгор, пайвандчи касбларини эгалламоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЯНГИ ЭКСПОНАТЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР Давлат санъат музейининг республика тасвирий санъати бўлими бир қанча янги экспонатлар билан бойитилди. Залларда Ўзбекистон халқ рассомлари Чингиз Ахмаровнинг «Уста», «Бухороча рақс», Абдулҳақ Абдуллаевнинг «Ёз», Раҳим Аҳмедовнинг «Оқтошда баҳор», Неъмат Қўзибоевнинг «Бибихоним девори олдида», ёш рассомлар С. Абдуллаевнинг «Ёш қурувчилар», И. Турсунназаровнинг «Ўйлар», П. Мельниковнинг «Анорлар», Ф. Раковани нг «Оналик», Э. Феодорадиснинг сополда тасвирланган «Она ва болалар», «Дугоналар», «Ғазал» безаклари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бундан ташқари, музей фондида сақланаётган ноёб экспонатлардан бир қанчаси залларга қўйилди. Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. И. Уфимцевнинг «В. И. Ленин ва Н. К. Крупская Сибирь сургунида», Ш. Ҳасановнинг «Натюрморт», «Тоғ манзараси», З. М. Ковалевсканинг «Болалар табиат қўйнида», Д. Рўзибоевнинг «Санъатшунос Р. Х. Тоқтош» (терракота) ва шарқшунос олим Абу Али ибн Синонинг 1000 йиллиги муносабати билан кекса ҳайкалтарош А. Н. Ивановнинг Абу Али ибн Сино (ёғоч) портрети каби тасвирий санъат асарлари томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

М. АҲМЕДОВ.

ЧЎЛ БУРГУТИНИНГ ҲИЙЛАСИ

Бундан бир неча йил муқаддам баҳорни Қизилқум чўлларида қаршилашга тўғри келиб қолди. Қор эриши билан чўл жонланиб, бойчечаклар юз очди. Барханлар орасида тезчопар жайронлар, қуёшга тобланиб ётган илонлар кўзга чалинади.

Тез орада яккам-дуккам ўсган саксовулларнинг тагидан юмронқозиқлар ин қазиб қолишди. Улар сарғимтир, антиқа ҳайвончалар.

Дам олиш куни биз дурбин билан қўшниларимизнинг ҳаёти ва хулқ-атворини кузата бошладик. Қуёш чиқиши биланоқ улар овга отланишади. Юмронқозиқларнинг заифгина чийиллашидан гала тепасида бургутлар пайдо бўлганини билиш мумкин. Бургутлар уяси ҳам унчалик узоқмас. Қанотли йиртқичлар қари саксовулнинг юқориги шохларида яшашади. Бир куни қизиқ ҳодиса юз берди: бир бургут юмронқозиқлар ини ўртасида қимир этмай турарди. Аввалига уни ярадор деб ўйладик. Балки ёрдамимиз керакдир...

Инларидан мўралаётган юмронқозиқлар бургутни кўриб бир зумда ғойиб бўлишди. Лекин кейин йиртқичнинг қимирламаётганлигига ишонч ҳосил қилишди шекилли, бемалол чиқа бошладилар. Йиртқичга худди шу нарса керак эди. У бирданига галага ташланиб, улардан бирини тирноқли панжаси исканжасига олди. Ниятига эришди...

Маҳаллий чўпонларнинг гапларига қараганда бургутлар юмронқозиқлар «қабила»сини юқоридан кузатишаркан, холос. Ов эса ерда «яёв»—найранг билан қилинади.

Ёзда ҳар бир бургут кўплаб юмронқозиқларни қириб жуда катта фойда келтиради. Негаки, юмронқозиқлар қумни ўйиб, унинг шаклини бузади. Бу эса ўз навбатида қумнинг емирилишига олиб келади. Бундан ташқари, бу ғалати ҳайвончалар ўткир юқумли касаллик тарқатувчилар ҳамдир. Уларнинг ашаддий кушандалари йирик ва ҳийлакор чўл бургутлари эса қонун йўли билан қўриқланади.

В. УРИЦКИЙ.

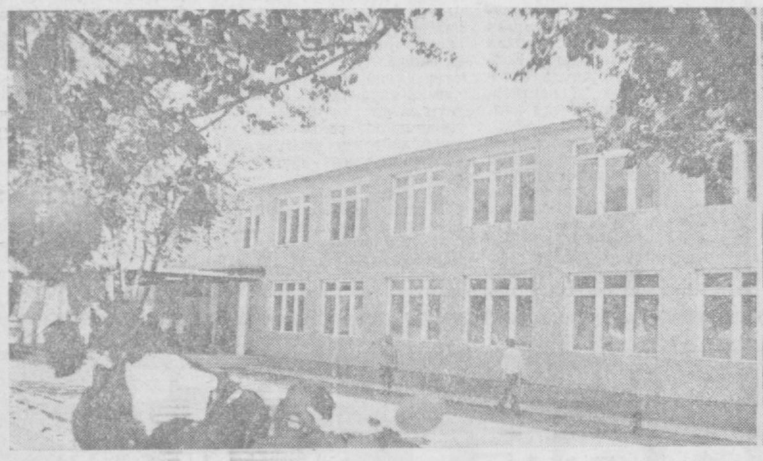

Калинин районидаги Калинин номли колхоз марказида янги ўқув йилига ишга туширилган мактаб қучоғида айни кунларда колхозчиларнинг 800 нафардан ортиқ ўғил-қизи тарбияланмоқда. Янги мактабдаги ўқув кабинетлари замонавий асбоб-ускуна ва жиҳозлар билан таъминланган бўлиб, унда ўқувчиларга пухта билим бериш учун қулай шарт-шароитлар яратилган. Суратларда: (чапда) ўрта мактабнинг умумий кўриниши. Ўқитувчилар Р. Усмонова, С. Абдунабиева, Ф. Оловуддинов, А. Маҳмудов, С. Қўчқорова ўртоқлар машғулот олдидан ўзаро суҳбатлашишяпти.

А. Абалян фотолари.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

САМАРАДОРЛИК ва сифат беш йиллигида ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш билан бирга маҳсулот сифатини янада яхшилаш борасида қатор тадбирлар амалга оширилаяпти. 19—20 сентябрда пойтахтдаги «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказилган илмий-техникавий конференция ҳам худди мана шу масалага бағишланди. «Метрология сифатни бошқариш хизматида» мавзуидаги бу анжуманни Ўзбекистон Давлат стандартлар бошқармаси ва республика Илмий-техника жамияти совети ҳамкорликда ташкил этди.

Конференцияда 400 дан ортиқ мутахассислар қатнашди. Улар орасида фақат республикамиздан эмас, балки қардош республикалардан келган вакилларни ҳам кўриш мумкин эди. Илмий-техникавий анжуманда 17 та доклад тингланди ва муҳокама қилинди, халқ хўжалигини метрология хизмати билан таъминлашни янада яхшилаш ва такомиллаштириш масалалари кўриб чиқилди.

Конференция қатнашчилари халқ хўжалигини метрология хизмати билан таъминлашни янада яхшилашга қаратилган тавсиялар қабул қилдилар.

Г. ВОҲИДОВА,
Ўзбекистон Давлат стандартлар бошқармасининг ходими.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«АНДИЖАНКА» МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНИ

Чим устида хоккей бўйича аёллар ўртасида биринчи маротаба ўтказилаётган СССР чемпионати ниҳоясига етди. Республикамизнинг «Андижанка» коллективи СССР чемпиони деган юксак номга сазовор бўлди. Чемпионатнинг кумуш медали Москва областининг «Спартак», бронза медали эса Москва шаҳрининг «Спартак» коллективларига берилди.

Тўрт ой давом этган мусобақаларда мамлакатнинг энг кучли коллективлари куч синашдилар. Булар Москва областининг, Москва шаҳри ҳамда Горькийнинг «Спартак», Москванинг СКИФ ҳамда Бокунинг «Строитель» ва Андижоннинг «Андижанка» командаларидир.

Чемпионат тугашига бир тур қолгандаёқ кўпчилик юксак унвон Москва областининг «Спартак» командасига насиб қилади, деб ишонч билдирган эди. Чунки, бу коллектив ўзбекистонлик қизларни 3:0 ҳисобида енгиб, ўз очколарини 8 тага етказди. «Андижанка» ҳисобидаги очколар эса олтиталигича қолди. Сўнгги турда пойтахт области қизлари кутилмаганда мағлубиятга учрадилар. Республикамиз спортчилари эса ғалабага эришиб, очколар сонини 8 тага етказишди. Шундай қилиб, ҳар икки команда активида бир хил — 8 тадан очко бўлиб, ғолиб командани аниқлаш учун қўшимча ўйин белгиланди.

Ўтган куни бўлиб ўтган бу мусобақа қизиқарли воқеаларга бой бўлди. Ўйиннинг асосий вақтида рақибларнинг кучлари тенг бўлди: 1:1 ҳисоби қайд этилди. Мусобақа низомига кўра ғолиб командани аниқлаш учун қўшимча вақт белгиланди. Бунда «Андижанка» хоккейчиси Светлана Рассолова ўз командасини олдинга олиб чиқди. Ўйин 2:1 ҳисобида андижонлик қизлар фойдасига ҳал бўлди.

Бугун биз чим устида хоккей бўйича аёллар ўртасида СССР биринчи чемпионатининг олтин медалини олган республикамиз спортчилари номини фахр билан тилга оламиз. Улар Г. Мамутова, Н. Горбаткова, В. Заздравних, Ф. Қодирова, Р. Мустафоева, С. Рассолова, Э. Орифжонова, Ф. Исимбоева, А. Хам, М. Ҳайдарова, Л. Аҳмерова, З. Шарфетдинова, Л. Кондратенко, З. Чауш, Л. Ляшенколардир. Мамлакат чемпиони бўлган «Андижанка» командаси қизларига СССР спорт мастери деган юксак унвон берилди.

СПОРТ БИЛАН ОШНОЛАШИБ

Бекобод район маркази—«Зафар» посёлкасидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг ташкил топганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай, эндиликда бу жой спортга ихлос қўйган ёшларнинг севимли даргоҳларидан бирига айланиб қолган. Спортга меҳр қўйганлар бу ерга келиб малакали тренерлар раҳбарлигида ўз маҳоратларини оширишмоқда. Чунончи, ўтган ўқув йили мобайнида 284 нафар ўғил-қиз жисмоний чиниқдилар. Абдужалил Шокиров, Абдуваҳол Бобоев сингари тажрибали педагоглар спортнинг классик кураш, қўл тўпи турлари бўйича машғулотлар ўтказишмоқда.

Ўқитувчи-тренерларнинг қатъий программа асосида мунтазам машғулотлар олиб боришлари яхши натижалар беряпти. Республика «Ёш куч» Марказий советининг Андижон шаҳрида ўтказилган спартакиадасида қатнашган бекободлик гандболчи қизлар командаси фахрли учинчи ўринни эгаллашга муяссар бўлди. Область зонал мусобақаларида иштирок этган ўсмирлар командаси эса «Ёш куч» Марказий советининг Наманганда бўладиган спартакиадасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Классик кураш тўгарагининг 14 аъзоси область биринчилиги мусобақаларида муваффақиятли иштирок этишди. Команда аъзоларидан Рифат Ягяев, Роман Цой, Карим Носировлар совринли ўринларни эгаллашди.

— Шу вақтгача мактабимизда фақат қўл тўпи, миллий кураш ва енгил атлетика бўйича секциялар ишлар эди,—дейди район халқ маорифи бўлими мудири, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Қочқинмирза Абдувоҳидов.— Бу йилдан эътиборан спортнинг бошқа турларини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор беряпмиз. Яқинда волейбол, футбол, баскетбол майдонлари ишга туширилди. Мерганлик учун тир биноси, бирйўла 60 бола машғулот ўтказа оладиган сузиш ҳавзалари ҳам фойдаланишга топширилиш арафасида.

Ёшлар маҳоратини ошириш, уларни спортга жалб қилишда район мактаблари жисмоний тарбия ўқитувчиларининг ҳиссалари катта бўляпти. Айниқса Ф. Жўрабоев, А. Бозорбоев, С. Парпиев, А. Лебедев каби мактаб жисмоний тарбия ўқитувчилари тавсия қилган ёшлар спорт мусобақаларида қувончли ютуқларни қўлга киритаётганликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

Эпчиллик ва маҳорат мактаби ўқувчилари бу йил қўл тўпи ва классик кураш бўйича республика биринчилигида қатнашиб, кучли олтиликдан ўрин олишга аҳд қилишган. Ҳозирги кеча-кундузда амалга оширилаётган ишлар спорт мактабининг ёрқин истиқболидан далолат бериб турипти.

А. ҲАЙДАРОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЕРНИНГ ҚУЁШ атрофида ўз орбитаси бўйлаб ҳаракатланиш тезлиги секундига 30 километрга тенг. Унинг Қуёш системасидан чиқиб, чексиз бўшлиққа учиб кета олиши учун ҳаракатланиш тезлиги секундига 42 километрдан сал ортиқроқ бўлиш лозим. Ана шу тафовут яъни соатига 12 километрлик тезлик Еримизни унинг йўлиқиши мумкин бўлган ғоят даҳшатли ҳалокатдан сақлаб туради.

* * *

ОЙ ва Қуёшнинг тортиш кучи таъсирида Ер «нафас» олади. Масалан, у бир суткада икки марта тахминан 50 сантиметргача кўтарилиб, пасаяди.

* * *

ТАБИИЙ йўлдошимизнинг ҳажми Ерникидан 50 марта, массаси эса 81 марта камдир. Ой куррасининг ўртача зичлиги ҳар куб сантиметр жойда 3,3 граммни ташкил қилади. Бошқача айтганда, Ойдаги тупроқ Ердагидан 1,5 марта бўшдир.

* * *

ЕРДАН Ойгача бўлган ўртача масофа 384 минг километр ёки бу масофа Ер радиусининг 60 таси узунлигига тенг. Ойнинг эллипсимон орбита бўйлаб айланиши сабабли бу масофа 354 минг километрдан 408 минг километргача ўзгариб туради.

* * *

Агар Қуёшнинг оғирлигини тортиш керак бўлса, бундай «тарози»да мувозанат бўлиши учун унинг бир палласига Қуёшни иккинчи палласига эса 324 мингта Ер шарини қўйиш керак бўлади. Чунки, Қуёш Ердан шунча марта оғирдир.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА ЯНГИ ПРОГРАММА

СОВЕТ ЦИРКИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

Юбилей программалари

ПРОГРАММАДА:

ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИ.

СОВЕТ ЦИРКИНИНГ УСТАЛАРИ, МОСКВА ЦИРКИНИНГ АРТИСТЛАРИ ВА

ЎЗБЕК ЦИРКИНИНГ ЕТАКЧИ АРТИСТЛАРИ:

«ЎЗБЕКИСТОН ЙИГИТЛАРИ».

РАҲБАР — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳаким ЗАРИПОВ.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Лола ХЎЖАЕВА раҳбарлигидаги

«ЎРГАТИЛГАН ИТЛАР».

Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон ТОШКЕНБОЕВ иштирокида Олим ТОШКЕНБОЕВ раҳбарлигидаги

«ЎЗБЕК ДОРБОЗЛАРИ».

Доимо манежда Москва цирки масхарабозлари Александр ГРИМАЙЛО, Николай ЯШЧУКОВ ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон ТОШКЕНБОЕВ.

Томошабинлар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун қуйидаги телефонлар бўйича заявкалар қабул қилинади: 44-35-84, 44-35-91.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТ ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИГА ҚЎШИМЧА РАВИШДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗЛАРИ ҲАМ УЛАНДИ. УЛАРГА СУТКАНИНГ ИСТАЛГАН ПАЙТИДА ТЕЛЕФОН ҚИЛИШ МУМКИН:

Район марказлари	Район марказининг коди	Чақирилаётган абонент телефони
Оҳангарон	2640	ХХХХ
Бўка	257	35ХХХ
Ғазалкент	274	21ХХХ
Солдатское	256	72ХХХ
Чиноз	259	21ХХХ
Янгибозор	298	91ХХХ

Эслатма: «Х» белгилари абонент телефони номери рақамларини билдиради.

Эътиборингизни шунга қаратамизки, Бўка, Ғазалкент, Солдатское, Чиноз, Янгибозор район марказларида абонент телефони номерлари уч белгиликдан беш белгиликка ўзгарди, яъни шу жойлардаги уч рақамли телефон номери олдидан қуйидаги рақамлар қўшиб терилади:

БЎКА — «35» рақами.
ҒАЗАЛКЕНТ ва ЧИНОЗ — — «21» рақами.
СОЛДАТСКОЕ — «72» рақами.
ЯНГИБОЗОР — «91» рақами.

Масалан: Бўкадаги «318» номерига телефон қилиш учун 8-257-35-318 рақамларини териш керак.

Оҳангарон билан телефон алоқасидан фойдаланмоқчи бўлганлар шуни эсда тутишлари лозим:

— шаҳар телефон шохобчалари «2» билан бошланувчи тўрт белгили номерга;
— Идора АТС абонентлари уч белгили номерга эгадир,
— цемент-шифер комбинати АТСига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «7» рақамини теринг,
— Қурилиш пластмассалари комбинатига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «6» рақамини;
— «Сантехлит» заводи АТСига уланиш учун уч белгили телефон номери олдидан «5» рақамини териш керак.

Масалан: қурилиш пластмассалари комбинатининг «326» номерига телефон қилиш учун 8-26406326 рақамини териш керак.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

Телевидение

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Музикали киоск. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Доктор Айболит. Бадиий фильм. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Театр спектакли. 16.10 — Халқаро болалар йилига. 16.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.30 — Лейк-Плесcидда Олимпия олдидан ҳафталик. Фигурали учиш. 19.15 — Халқаро панорама. 20.00 — Автомобилдан сақланинг. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.55 — Фильм-концерт. 23.30 — Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сурхондарё областидаги «Коммунизм» совхози «Роҳат» ансамблининг концерти. 10.50 — Аттракцион мамлакатига саёҳат. 11.00 — Ҳамза саҳнада. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Спектакль. 15.00 — «Советский спорт» газетаси совриниучун енгил атлетика бўйича болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг Бутуниттифоқ мусобақалари. 15.30 — Шахмат мактаби. 16.00 — Реклама. 18.05 — Болалар учун концерт. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Ер ва диёр тароналари. 19.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Зенит» (Ленинград). Танаффус пайтида ахборот. 21.15 — Ахборот. 21.30 — Время. 22.05 — Журналистлар халқаро семинари қатнашчилари учун Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти.

Қирғизистон телевидениесининг программаси

16.05 — Фрунзе кўрсатувлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/IX да **Оловуддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Афсоналар водийси** (19.00), 25/IX да **Флория Тоска.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 24/IX да **Ужарлар.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 23/IX да СОВЕТ ЦИРКИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЮБИЛЕЙ ПРОГРАММАЛАРИ (12.00, 16.00, ва 19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 07478. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2574.